

32001L0108

13.2.2002

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

L 41/35

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV 2001/108/EÜ,

21. jaanuar 2002,

millega muudetakse avatud investeerimisfonde (UCITS) käsitlevate õigus- ja haldusnormide kooskõlastamist käsitlevat nõukogu direktiivi 85/611/EMÜ seoses avatud investeerimisfondide (UCITS) investeringutega

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 47 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽¹⁾võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust, ⁽²⁾tegutsedes asutamislepingu artiklis 251 sätestatud menetluse kohaselt ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu direktiivi 85/611/EMÜ ⁽⁴⁾ reguleerimisala oli algsest piiratud avatud investeerimisfondidega, mis pakuvad oma osakuid avalikuks müügiks ühenduses ja mille ainus eesmärk on investeerimine vabalt kaubeldavatesse väärtpaperitesse (UCITS). Direktiivi 85/611/EMÜ preambuliga nähti ette, et selle reguleerimisalast välja jäävaid ühisinvesteeringutevõtjaid puudutav kooskõlastamine toimub hiljem.
- (2) Turusuundumusi silmas pidades on soovitatav avatud investeerimisfondide (UCITS) investeerimiseesmärki laiendada, et võimaldada neil vabalt kaubeldavate väärtpaperite kõrval investeerida ka muudesse piisavalt likviidsetesse finantsinstrumentidesse. Finantsinstrumentid, millesse avatud investeerimisfondid (UCITS) võivad oma investeerimisportfelli vara paigutada, on loetletud käesolevas direktiivis. Portfelli investeringute valimine indeksi abil on üks valitsemistoimingutest.
- (3) Käesolevas direktiivis esitatud vabalt kaubeldavate väärtpaperite määratlus kehtib üksnes käesoleva direktiivi kohaldamisel ega mõjuta mingil viisil siseriiklikes õigusaktides muudel eesmärkidel, näiteks maksustamiseks kasutatavaid erinevaid määratlusi. Seetõttu ei hõlma käesolev määratlus niisuguste ühingute poolt nagu elamuhoiupangad ja "industrial and provident societies" väljalastud aktsiaid või osasid ega muid nendega võrdväärseid väärtpabereid, mille omandiõigust ei saa tegelikult üle anda, välja arvatud juhul, kui nende emitent need tagasi ostab.
- (4) Rahaturuinstrumentideks on need vabalt kaubeldavad

instrumentid, millega tavajuhul ei kaubelda reguleeritud turgudel, vaid rahaturgudel, näiteks riigi ja kohalike omavalitsuste võlakirjad, hoiusesertifikaadid, kommertsipaberid, keskmise tähtjaga võlaväärtpaperid ja pangaaktseptid.

- (5) On asjakohane tagada, et käesolevas direktiivis kasutatav reguleeritud turu mõiste on kooskõlas väärtpaperiturul pakutavaid investeerimisteenusid käsitleva nõukogu 10. mai 1993. aasta direktiivi 93/22/EMÜ ⁽⁵⁾ määratlusega.
- (6) Soovitatav on lubada avatud investeerimisfondil (UCITS) investeerida oma vara avatud investeerimisfondide (UCITS) ja/või teiste avatud ühisinvesteeringutevõtjate osakutesse, kes investeerivad ka käesolevas direktiivis nimetatud likviidsetesse finantspõhivaradesse ning tegutsevad riski hajutamise põhimõttel. Vaja on, et avatud investeerimisfondid (UCITS) ja teised ühisinvesteeringutevõtjad, millesse avatud investeerimisfond (UCITS) investeerib, oleksid tõhusa järelevalve all.
- (7) Soodustada tuleks avatud investeerimisfondi (UCITS) avaramaid võimalusi investeerida avatud investeerimisfondidesse (UCITS) ja teistesse ühisinvesteeringutevõtjatesse. Seepärast on hädavajalik tagada, et nimetatud investeerimistegevus ei vähendaks investorite kaitset. Seoses avatud investeerimisfondide (UCITS) suurema võimalusega investeerida teiste avatud investeerimisfondide (UCITS) ja/või ühisinvesteeringutevõtjate osakutesse on vaja ette näha teatavad eeskirjad koguseliste piirmäärade, teabe avalikustamise ning kaskaadiefekti vältimise kohta.
- (8) Võtmaks arvesse turusuundumusi ning pidades silmas majandus- ja rahaliidu väljakujundamist, on soovitatav lubada avatud investeerimisfondidel (UCITS) investeerida pangahoiustesse. Hoiustesse tehtud investeringute nõuetekohase likviidsuse tagamiseks peavad need hoiused olema nõudmisel tagastatavad või väljavõetavad. Hoiustamisel krediitiasutusse, mille registrijärgne asukoht on mitmeliikmesriigis, peavad selle krediitiasutuse suhtes kehtima ühenduse õigusaktides sätestatutega võrdväärseid usaldatusnormatiivid.
- (9) Lisaks juhule, kus avatud investeerimisfond (UCITS) vastavalt oma fonditingimustele või põhikirjale investeerib pangahoiustesse, võib olla tarvis lubada kõigil avatud investeerimisfondidel (UCITS) omada lisakäibekapitali, näiteks nõudehoiuseid. Nimetatud lisakäibekapital võib olla põhjendatud näiteks järgmistel juhtudel: jooksvate või erakorraliste maksete tasumiseks; müügi korral ajavahemikuks, mis on vajalik reinvesteeringuteks vabalt kaubeldavatesse väärtpaperitesse, rahaturuinstrumentidesse ja/või teistesse

⁽¹⁾ EÜT C 280, 9.9.1998, lk 6 ja EÜT C 311 E, 31.10.2000, lk 302.⁽²⁾ EÜT C 116, 28.4.1999, lk 44.⁽³⁾ Euroopa Parlamendi 17. veebruari 2000. aasta arvamus (EÜT C 339, 29.11.2000, lk 220), nõukogu 5. juuni 2001. aasta ühine seisukoht (EÜT C 297, 23.10.2001, lk 35) ja Euroopa Parlamendi 23. oktoobri 2001. aasta otsus. Nõukogu 4. detsembri 2001. aasta otsus.⁽⁴⁾ EÜT L 375, 31.12.1985, lk 3. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2000/64/EÜ (EÜT L 290, 17.11.2000, lk 27).⁽⁵⁾ EÜT L 141, 11.6.1993, lk 27. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2000/64/EÜ.

- käesolevas direktiivis sätestatud finantspõhivaradesse; ajavahemikuks, mis on tingimata vajalik juhul, kui ebasoodsate turutingimuste tõttu tuleb peatada investeerimine vabalt kaubeldavatesse väärtpaberitesse, rahaturuinstrumentidesse ja teistesse finantspõhivaradesse.
- (10) Usaldatavusnormatiivide täitmise kaalutlustel on vaja võtta avatud investeerimisfondi (UCITS) liigset, vastaspoole riski põhjustavat keskendumist investeringutele ühte üksusesse või ühte kontserni kuuluvatesse üksustesse.
- (11) Avatud investeerimisfondidel (UCITS) tuleks selgesõnaliselt lubada üldise investeerimispoliitika ja/või turbe-eesmärkide raames lubada investeerida tuletisinstrumentidesse, et saavutada emissiooniprospекtis sedastatud finantseesmärke või riskiprofiili. Investorite kaitse tagamiseks on vaja piirata tuletisinstrumentidega seotud maksimaalset võimalikku riski nii, et see ei ületaks avatud investeerimisfondi (UCITS) kogu portfelli puhasväärtust. Et tagada pidev tuletistehingutest tulenevate riskide ja kohustuste teadvustamine ning kontrollida investeerimispiirangutest kinnipidamist, on tarvis riske ja kohustusi pidevalt mõõta ning jälgida. Et tagada investorite kaitse avalikustamise abil, peaksid avatud investeerimisfondid (UCITS) ka avaldama oma tuletistehingutega seotud strateegia, meetodid ja investeerimispiirangud.
- (12) Börsiväliste tuletisinstrumentide puhul tuleks kehtestada lisanõuded vastaspoolte ja instrumentide kõlblikkusele, likviidsusele ning positsiooni pidevale hindamisele. Nimetatud lisanõuete eesmärk on tagada investorite kaitse piisav tase, mis on lähedane kaitse tasemega, mis on tagatud reguleeritud turul kaubeldava tuletisinstrumenti omandajale.
- (13) Tehinguid tuletisinstrumentidega ei tohi ühelgi juhul kasutada käesolevas direktiivis sätestatud põhimõtetest ja eeskirjadest kõrvalehoidmiseks. Börsiväliste tuletisinstrumentide puhul tuleks kohaldada riski hajutamise lisaeeskirju riskide jaoks, mis tulenevad ühest vastaspoolest või vastaspoolte rühmast.
- (14) Mõningad peamiselt aktsiatesse ja/või võlakirjadesse investeerivate ühisinvesteeringuühenduste portfellihooldusmeetodid põhinevad aktsiaaindeksite ja/või võlakirjaindeksite järgimisel. Soovitav on lubada avatud investeerimisfondidel (UCITS) järgida tuntud ja tunnustatud aktsiaaindeksite ja/või võlakirjaindeksite. Seepärast võib olla tarvis kehtestada paindlikumad riski hajutamise eeskirjad avatud investeerimisfondidele (UCITS), kes sel eesmärgil aktsiatesse ja/või võlakirjadesse investeerivad.
- (15) Käesoleva direktiivi reguleerimisalasse kuuluvaid ühisinvesteeringuühendusi ei tohiks kasutada muul eesmärgil kui käesolevas direktiivis sätestatud eeskirjade kohaselt avalikusele saadud kapitali ühiseks investeerimiseks. Käesolevas direktiivis käsitletud juhtudel võib avatud investeerimisfondil (UCITS) olla tütarettevõtjaid üksnes juhul, kui need on vajalikud teatavate samuti käesolevas direktiivis käsitletud toimingute tõhusaks teostamiseks asjaomase avatud investeerimisfondi (UCITS) nimel. Vaja on tagada avatud investeerimisfondide (UCITS) tõhus järelevalve. Seepärast tuleks avatud investeerimisfondil (UCITS) lubada kolmandas riigis tütarettevõtjat asutada üksnes käesolevas direktiivis sätestatud juhtudel ja tingimustel. Üldine kohustus tegutseda üksnes osakuomanike huvides ning eelkõige suurendada tulemuslikkust ei õigusta ühelgi juhul avatud investeerimisfondi (UCITS) selliseid meetmeid, mis takistavad pädevate asutuste tõhusat järelevalvet.
- (16) Vaja on tagada enamate ühisinvesteeringuühenduste osakute vaba piiriülene kaubeldavus, tagades samas investore kaitse ühtse miinimumtaseme. Soovitavaid eesmärke oleks seetõttu võimalik saavutada üksnes siduva ühenduse direktiiviga, milles sätestatakse kokkulepitud miinimumnormid. Käesoleva direktiiviga nähakse ette üksnes minimaalne vajalik ühtlustamine ja piiratakse sellega, mis on vajalik eesmärkide saavutamiseks kooskõlas asutamislepingu artikli 5 kolmanda lõiguga.
- (17) Käesoleva direktiivi rakendamiseks vajalikud meetmed tuleks vastu võtta vastavalt nõukogu 28. juuni 1999. aasta direktiivile 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. (1)
- (18) Komisjon võib pärast ettepanekute vastuvõtmist sobiva aja jooksul kaaluda kodifitseerimisetpaneku tegemist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 85/611/EMÜ muudetakse järgmiselt.

1. Artikli 1 lõikes 2 asendatakse esimene taane järgmisega:

“— mille ainus eesmärk on avalikkuselt saadud kapitali ühine investeerimine artikli 19 lõikes 1 nimetatud vabalt kaubeldavatesse väärtpaberitesse ja/või teistesse likviidsesesse finantspõhivaradesse ning mis tegutseb riski hajutamise põhimõttel, ja”.

2. Artiklisse 1 lisatakse järgmised lõiked:

“8. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on “vabalt kaubeldavad väärtpaberid”:

— äriühingute aktsiad ja teised väärtpaberid, mis on võrdväärsed äriühingute aktsiatega (“aktsiad”),

— võlakirjad ja muud väärtpaberistatud võla vormid (“võlakirjad”),

(1) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

- kõik muud kaubeldavad väärtpaberid, millega kaasneb õigus märkimise või vahetuse teel omandada nimetatud vabalt kaubeldavaid väärtpabereid,
- välja arvatud artiklis 21 nimetatud meetodid ja instrumendid.
9. Käesoleva direktiivi kohaldamisel on “rahaturuinstrumentid” likviidsed instrumendid, millega tavaliselt kaubeldakse rahaturul ning mille väärtus on igal ajahetkel täpselt kindlaks määratav.”
3. Artikli 19 lõike 1 punkt a asendatakse järgmisega:
- “a) vabalt kaubeldavad väärtpaberid ja rahaturuinstrumentid, mida noteeritakse või millega kaubeldakse reguleeritud turul, nagu see on määratletud investeerimisteenuste direktiivi artikli 1 lõikes 13, ja/või.”
4. Artikli 19 lõike 1 punktides b ja c lisatakse sõnade “vabalt kaubeldavad väärtpaberid” järele sõnad “ja rahaturuinstrumentid”.
5. Artikli 19 lõikes 1:
- lisatakse punkti d lõppu sõnad “ja/või”,
- lisatakse järgmised punktid:
- “e) vastavalt käesolevale direktiivile tegevusloa saanud avatud investeerimisfondide (UCITS) ja teiste artikli 1 lõike 2 esimese ja teise taande määratlusele vastavate liikmesriikides või mujal asuvate ühisinvesteeringuühenduste osakud, tingimusel et:
- nimetatud teised ühisinvesteeringuühendused on saanud tegevusloa õigusaktide alusel, milles sätestatakse, et nende suhtes kohaldatakse järelevalvet, mida avatud investeerimisfondide (UCITS) alal pädevad asutused peavad võrdväärseks ühenduse õigusaktides sätestatud järelevalvega, ning et asutuste vaheline koostöö on piisavalt tagatud,
- teiste ühisinvesteeringuühenduste osakuomanike kaitse tase on võrdväärne avatud investeerimisfondide (UCITS) osakuomanikele ettenähtud kaitse tasemega, ning eelkõige on varade eraldatuse, laenuvõtmise või laenuandmise ning vabalt kaubeldavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide katteta müügiga seotud eeskirjad võrdväärseks käesoleva direktiivi nõuetega,
- ühisinvesteeringuühenduste majandustegevuse kohta esitatakse poolaasta- ja aastaaruanded, mis võimaldavad hinnata aruandlusperioodi aktiivide ja passiivide, tulusid ning tehinguid,
- selle avatud investeerimisfondi (UCITS) või muu ühisinvesteeringuühenduse varadest, mille osakute omandamist kavandatakse, võib asutamisele kuuluvate fonditingimuste või põhikirja kohaselt teiste avatud investeerimisfondide (UCITS) või
- teiste ühisinvesteeringuühenduste osakutesse investeerida kokku kuni 10 %, ja/või
- f) hoiused krediitiasutustes, mis on nõudmisel tagastatavad või väljavõetavad ning mille tähtaeg on kuni 12 kuud, tingimusel et krediitiasutuse registrijärgne asukoht on liikmesriigis, või kui krediitiasutuse registrijärgne asukoht on mitteliikmesriigis, tingimusel et selle suhtes kohaldatakse usaldatavusnormatiive, mida avatud investeerimisfondide (UCITS) alal pädevad asutused peavad võrdväärseks ühenduse õigusaktides sätestatud normatiividega, ja/või
- g) tuletisinstrumendid, sealhulgas võrdväärseid sularaha makstavaid finantsinstrumente, millega kaubeldakse punktides a, b ja c nimetatud reguleeritud turul; ja/või börsivälised tuletisinstrumendid, tingimusel et:
- nende aluseks on käesolevas lõikes käsitletavad instrumendid, finantsindeksid, intressimäärad, valuutakursid või valuutad, millesse avatud investeerimisfond (UCITS) võib investeerida vastavalt oma investeerimiseesmärkidele, mis on sätestatud avatud investeerimisfondi (UCITS) fonditingimustes või põhikirjas,
- börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute vastaspoolde on asutused, kelle suhtes kohaldatakse usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet ja kes kuuluvad avatud investeerimisfondide (UCITS) alal pädevate asutuste heakskiidetud kategooriatesse, ning
- börsiväliste tuletisinstrumentide suhtes kohaldatakse usaldusväärset ja kontrollitavat igapäevast hindamist ning neid on võimalik avatud investeerimisfondi (UCITS) algatusel igal ajal nende õiglase väärtusega müüa, rahaks vahetada või tasaarvestusega lõpetada ja/või
- h) muud artikli 1 lõike 9 alla kuuluvad rahaturuinstrumentid peale reguleeritud turul kaubeldavate instrumentide, kui nende emitteerimine või emitent ise on reguleeritud investorite ja hoiuste kaitseks, ning nende:
- emitendiks või garanteerijaks on liikmesriigi riiklik, piirkondlik või kohalik asutus või keskpang, Euroopa Keskpang, Euroopa Liit või Euroopa Investeeringuspank, mitteliikmesriik või föderaalriigi puhul föderatsiooni üks liige või selline avalik-õiguslik rahvusvaheline organisatsioon, millesse kuulub vähemalt üks liikmesriik, või
- emitendiks on ettevõtja, mille kõikide väärtpaberitega kaubeldakse punktides a, b või c nimetatud reguleeritud turul, või

- emitendiks või garanteerijaks on üksus, mille suhtes kohaldatakse ühenduse õigusaktides sätestatud kriteeriumidele vastavat usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet, või üksus, mille suhtes kohaldatakse usaldatavusnormatiive, mida pädevad asutused peavad vähemalt sama rangeks ühenduse õigusaktides sätestatud normatiividega, ning need normatiivid on täidetud; või
- emitendiks on avatud investeerimisfondide (UCITS) alal pädevate asutuste heakskiidetud kategooriatesse kuuluvad teised asutused, kui investeringute suhtes neisse instrumentidesse kohaldatakse vähemalt samaväärset investorite kaitset, kui on ette nähtud esimese, teise ja kolmanda taandega, ning kui emitendiks on äriühing, kelle kapital ja reservid moodustavad vähemalt 10 miljonit eurot ning kes esitab ja avaldab oma aastaaruanded kooskõlas direktiiviga 78/660/EMÜ, (*) või üksus, mis tegeleb kontsernis, millesse kuulub üks või mitu äriühingut, mille väärtpaberid on börsil noteeritud, selle kontserni finantseerimisega, või üksus, mis tegeleb panga likviidsusliini kasutatavate väärtpaberistamisvahendite finantseerimisega.

(*) Nõukogu 25. juuli 1978. aasta neljas direktiiv 78/660/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid (EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11). Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 1999/60/EÜ (EÜT L 162, 26.6.1999, lk 65)."

6. Artikli 19 lõike 2 punkti a lisatakse sõnade "vabalt kaubeldavad väärtpaberid" järele sõnad "ja rahaturuinstrumentid".
7. Artikli 19 lõike 2 punkt b ja lõige 3 jäetakse välja.
8. Artikkel 20 tunnistatakse kehtetuks.
9. Artikkel 21 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 21

1. Fondivalitseja või investeerimisühing peab kasutama riskijuhtimismenetlust, mis võimaldab igal ajal jälgida ja mõõta positsioonide riske ning nende mõju portfelli üldisele riskiprofiilile; ta peab kasutama menetlust börsiväliste tuletisinstrumentide täpseks ja sõltumatuks hindamiseks. Ta peab pädevatele asutustele korrapäraselt ning vastavalt nende kehtestatud üksikasjalikele eeskirjadele teatavaks tegema tuletisinstrumentide liigid, nendega seotud riskid, koguselised piirmäärad ning tuletisinstrumentidega tehtavate tehingutega seotud riskide hindamise meetodid iga valitsetava avatud investeerimisfondi (UCITS) kohta.

2. Liikmesriigid võivad lubada avatud investeerimisfondidel (UCITS) kasutada liikmesriikide seotud tingimusi ja

piirmäärasid arvestades vabalt kaubeldavate väärtpaberite ning rahaturuinstrumentidega seotud võtteid ja instrumente, tingimusel et selliseid võtteid ja instrumente kasutatakse portfelli tõhusaks haldamiseks. Kui need toimingud on seotud tuletisinstrumentide kasutamisega, peavad eespool nimetatud tingimused ja piirmäärad vastama käesoleva direktiivi sätetele.

Mingil juhul ei tohi need toimingud põhjustada avatud investeerimisfondi (UCITS) kõrvalekaldumist investeerimiseesmärkidest, mis on sätestatud avatud investeerimisfondi (UCITS) fonditingimustes, põhikirjas või emissiooniprospекtis.

3. Avatud investeerimisfond (UCITS) tagab, et tema tuletisinstrumentidega seotud üldrisk ei ületa tema portfelli puhasväärtust.

Riski arvutamisel võetakse arvesse tuletisväärtpaberite alusvara hetkeväärtust, vastaspoole riski, turu tulevikusuundumusi ning positsioonide rahaks vahetamise aega. Nimetatud kohaldatakse ka järgmiste lõikude suhtes.

Avatud investeerimisfond (UCITS) võib oma investeerimispoliitika raames ning artikli 22 lõikega 5 ettenähtud piirmäärasid arvestades investeerida tuletisinstrumentidesse, kui nende alusvaraga seotud kogurisk ei ületa artiklis 22 sätestatud investeerimispiiranguid. Kui avatud investeerimisfond (UCITS) investeerib indeksipõhisesse tuletisinstrumentidesse, võivad liikmesriigid lubada neid investeringuid mitte käsitleda vastavalt artiklis 22 sätestatud piirmääradele.

Kui vabalt kaubeldav väärtpaber või rahaturuinstrument sisaldab tuletisinstrumenti, tuleb viimast käesoleva artikli nõuete täitmisel arvesse võtta.

4. Liikmesriigid saavad komisjonile hiljemalt 13. veebruariks 2004 kogu teabe lõikes 3 nimetatud riskide arvutamise viiside kohta, sealhulgas vastaspoole riski kohta börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute puhul, ning seda reguleerivate õigusaktide edaspidised muudatused. Komisjon edastab selle teabe teistele liikmesriikidele. Kontaktkomitee võib sellise teabe üle arvamusi vahetada artikli 53 lõikes 4 sätestatud korras."

10. Artikkel 22 asendatakse järgmisega:

"Artikkel 22

1. Avatud investeerimisfond (UCITS) ei või ühe ja sama asutuse emiteeritud vabalt kaubeldavatesse väärtpaberitesse või rahaturuinstrumentidesse investeerida rohkem kui 5 % oma varast. Avatud investeerimisfond (UCITS) ei või ühte ja samasse asutusse hoiustena investeerida üle 20 % oma varast.

Avatud investeerimisfondi (UCITS) vastaspoole risk ei tohi börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtava tehingu puhul ületada:

- 10 % tema varast, kui vastaspooleks on artikli 19 lõike 1 punktis f nimetatud krediidiasutus,
- 5 % tema varast muudel juhtudel.

2. Liikmesriigid võivad lõike 1 esimeses lauses sätestatud 5 % piirmäära suurendada kuni 10 %ni. Kõigi selliste emitentide vabalt kaubeldavate väärtpaberite ja rahaturuinstrumentide koguväärtus, millest igasse on avatud investeerimisfond (UCITS) investeerinud üle 5 % oma varast, ei tohi sel juhul ületada 40 % tema vara väärtusest. Nimetatud piirmäära ei kohaldata hoiuste suhtes ja börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtavate tehingute suhtes, kui need tehakse finantsasutustega, kelle suhtes kohaldatakse usaldatavusnormatiivide täitmise järelevalvet.

Olenemata lõikes 1 sätestatud üksikutest piirmääradest, ei tohi avatud investeerimisfondil (UCITS) samal ajal olla:

- investeringuid vabalt kaubeldavatesse väärtpaberitesse või rahaturuinstrumentidesse,
- hoiuseid ja/või
- börsiväliste tuletisinstrumentidega tehtavatest tehingutest tulenevaid riske,

mis ületavad 20 % tema vara väärtusest, kui emitendiks, hoiuse vastuvõtjaks või tehingu pooleks on sama asutus.

3. Liikmesriigid võivad lõike 1 esimese lausega ettenähtud 5 % piirmäära suurendada kuni 35 %ni, kui vabalt kaubeldavad väärtpaberid või rahaturuinstrumentid on emiteerinud või garanteerinud liikmesriiki, tema kohalik asutus, mitteliikmesriik või selline avalik-õiguslik rahvusvaheline organisatsioon, millesse kuulub vähemalt üks liikmesriik.

4. Liikmesriigid võivad lõike 1 esimese lausega ettenähtud 5 % piirmäära teatavate võlakirjade puhul suurendada kuni 25 %ni, kui need on emiteerinud krediidasutus, mille registrijärgne asukoht on liikmesriigis ja mille suhtes kohaldatakse vastavalt õigusaktidele võlakirjaomanike kaitseks kavandatud erilist avalikku järelevalvet. Eriti tuleb selliste võlakirjade emiteerimisest tulenevad summad vastavalt õigusaktidele investeerida varasse, mis kogu võlakirjade kehtivusaja vältel suudab tagada võlakirjadega seotud nõuded ja mida emitendi maksejõuetuse korral kasutatakse esmajärjekorras põhisumma tagasimaksmiseks ning kogunenud intresside tasumiseks.

Kui avatud investeerimisfond (UCITS) investeerib üle 5 % oma varast esimeses lõigus osutatud võlakirjadesse, mille on emiteerinud sama emitent, ei tohi nende investeringute koguväärtus ületada 80 % avatud investeerimisfondi (UCITS) vara väärtusest.

Liikmesriigid peavad esitama komisjonile nimekirja eespool osutatud võlakirjakategooriatest ja emitentide kategooriatest, kellel on vastavalt õigusaktidele ja esimeses lõigus nimetatud järelevalvele õigus emiteerida eespool sätestatud kriteeriumidele vastavaid võlakirju. Nimekirjadele lisatakse teatis antavate garantiide staatuse kohta. Komisjon edastab selle teabe viivitamata teistele liikmesriikidele koos kõigi märkustega, mida ta peab asjakohaseks, ning teeb nimetatud teabe

üldsusele kättesaadavaks. Kontaktkomitee võib sellise teabe üle arvamusi vahetada vastavalt artikli 53 lõikes 4 sätestatud protseduurile.

5. Lõigetes 3 ja 4 osutatud vabalt kaubeldavaid väärtpabe-reid ja rahaturuinstrumente ei võeta arvesse lõikes 2 osu-tatud 40 % piirmäära kohaldamisel.

Lõigetes 1, 2, 3 ja 4 sätestatud piirmäärased ei saa ühendada ning seega ei tohi lõigete 1, 2, 3 ja 4 alusel tehtavate inves-teeringute kogumaht vabalt kaubeldavatesse väärtpaberitesse või rahaturuinstrumentidesse, hoiustesse või tuletisinstru-mentidesse mingil juhul ületada 35 % avatud investeerimis-fondi (UCITS) varast, kui emitendiks, hoiuse vastuvõtjaks või tehingu pooleks on üks ja sama asutus.

Äriühinguid, mis on koondatud ühte kontserni direktiivis 83/349/EMÜ (*) või tunnustatud rahvusvahelistes raamatupi-damiseeskirjades määratletud kontserniaruande koostami-seks, käsitatakse käesolevas artiklis esitatud piirmäärade arvu-tamisel ühe asutusena.

Liikmesriigid võivad lubada ühe kontserni vabalt kaubelda-vatesse väärtpaberitesse ja rahaturuinstrumentidesse kumu-latiivselt investeerida kuni 20 %.

(*) Nõukogu 13. juuni 1983. aasta seitsmes direktiiv 83/349/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb konsolideeritud aastaaruan-deid (EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1). Direktiivi on viimati muudetud 1994. aasta ühinemisaktiga."

11. Lisatakse järgmine artikkel:

"Artikkel 22a

1. Ilma et see piiraks artiklis 25 sätestatud piirmäärade kohaldamist, võivad liikmesriigid artikliga 22 ettenähtud piir-määrased ühe ja sama asutuse emiteeritud aktsiadesse ja/või võlakirjadesse investeerimise puhul suurendada kuni 20 %ni, kui fonditingimuste või põhikirja kohaselt on avatud inves-teerimisfondi (UCITS) investeerimispoliitika eesmärgiks jär-gida mõne sellise aktsia- või võlakirjaindeksi koostist, mida on tunnustanud pädev asutus, tingimusel et:

- selle koostis on piisavalt mitmekülgne,
- indeks kajastab adekvaatselt olukorda turul, millele ta osutab,
- see avaldatakse nõuetekohasel viisil.

2. Liikmesriigid võivad lõikes 1 sätestatud piirmäära suurendada kuni 35 %ni, kui see on tingitud erandlikest turutingi-mustest eelkõige sellistel reguleeritud turgudel, kus teatavad vabalt kaubeldavad väärtpaberid või rahaturuinstrumentid tugevalt domineerivad. Nimetatud piirmäärani investee-rimine on lubatud üksnes ühe emitendi puhul."

12. Artikli 23 lõikesse 1 lisatakse sõnade “vabalt kaubeldavad väärtpaberid” järele sõna “ja rahaturuinstrumentid”.

13. Artikkel 24 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 24

1. Avatud investeerimisfond (UCITS) võib omandada artikli 19 lõike 1 punktis e nimetatud avatud investeerimisfondide (UCITS) või teiste ühisinvesteeringusettevõtjate osakuid, tingimusel et ta investeerib ühe avatud investeerimisfondi (UCITS) või muu ühisinvesteeringusettevõtja osakutesse kuni 10 % oma varast. Liikmesriigid võivad seda piirmäära suurendada kuni 20 %ni.

2. Nende ühisinvesteeringusettevõtjate osakutesse tehtud investeeringud, mis ei ole avatud investeerimisfondid (UCITS), võivad kokku moodustada 30 % avatud investeerimisfondi (UCITS) varast.

Kui avatud investeerimisfond (UCITS) on omandanud avatud investeerimisfondi (UCITS) ja/või muu ühisinvesteeringusettevõtja osakuid, võivad liikmesriigid lubada asjaomaste avatud investeerimisfondide (UCITS) või muude ühisinvesteeringusettevõtjate vara artiklis 22 sätestatud piirmääradega seoses mitte ühendada.

3. Kui avatud investeerimisfond (UCITS) investeerib sellise teise avatud investeerimisfondi (UCITS) ja/või ühisinvesteeringusettevõtja osakutesse, mida valitseb otse või volituse alusel sama fondivalitseja või mõni muu äriühing, kellega fondivalitseja on seotud ühise juhtimise või järelevalve või olulise otsese või kaudse osaluse kaudu, ei tohi see fondivalitseja või muu äriühing võtta märkimis- või tagasimüügitasu avatud investeerimisfondi (UCITS) investeeringutelt selle teise avatud investeerimisfondi (UCITS) või ühisinvesteeringusettevõtja osakutesse.

Avatud investeerimisfond (UCITS), mis investeerib olulise osa oma varast teise avatud investeerimisfondi (UCITS) ja/või ühisinvesteeringusettevõtjasse, avaldab oma emissiooniprospetsis maksimaalsed valitsemistasud, mida võivad võtta tema ise ning teised avatud investeerimisfondid (UCITS) ja/või ühisinvesteeringusettevõtjad, millesse ta kavatseb investeerida. Majandusaasta aruandes märgitakse valitsemistasude maksimaalne protsent, mida võivad võtta avatud investeerimisfond (UCITS) ise ning teised avatud investeerimisfondid (UCITS) ja/või ühisinvesteeringusettevõtjad, millesse ta kavatseb investeerida.”

14. Lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 24a

1. Emissiooniprospetsis märgitakse, millist liiki vara avatud investeerimisfondil (UCITS) on lubatud investeerida. Selles nimetatakse, kas tehingud tuletisinstrumentidega on lubatud; sellisel juhul peab see sisaldama selgesti eristatavat teadet, kas nimetatud tehinguid võib kasutada turvamiseks või

investeeringusmärkide saavutamiseks, ning tuletisinstrumentide kasutamise võimalikku mõju riskiprofilile.

2. Kui avatud investeerimisfond (UCITS) investeerib peamiselt mõnesse artiklis 19 nimetatud liiki varasse, v.a vabalt kaubeldavad väärtpaberid ja rahaturuinstrumentid, või järgib vastavalt artiklile 22a mõnd aktsia- või võlakirjaindeksit, peab tema emissiooniprospetsis ja vajaduse korral kõikides muudes reklaamväljaannetes olema selgesti eristatav teade, mis juhib tähelepanu sellisele investeerimispoliitikale.

3. Kui avatud investeerimisfondi (UCITS) vara puhasväärtus võib seoses portfelli sisu või portfelli haldamiseks kasutatavate võtetega tugevasti kõikuda, peab tema emissiooniprospetsis ja vajaduse korral kõikides muudes reklaamväljaannetes olema selgesti eristatav teade, mis juhib tähelepanu sellisele iseärasusele.

4. Investori taotlusel peab fondivalitseja andma ka lisateavet avatud investeerimisfondi (UCITS) riskijuhtimises kohaldatavate koguseliste piirmäärade, riskijuhtimiseks valitud võtete ning peamiste instrumentiliikide riskide ja tulususe viimase aja suundumuste kohta.”

15. Artikli 25 lõikes 2:

1. asendatakse kolmas taane järgmisega:

— 25 % ühe ja sama avatud investeerimisfondi (UCITS) ja/või ühisinvesteeringusettevõtja osakuid artikli 1 lõike 2 esimese ja teise taande tähenduses;”

2. lisatakse järgmine taane:

— 10 % ühe ja sama emitendi rahaturuinstrumente.”

16. Artikli 25 lõikes 2 asendatakse teine lause järgmisega:

“Teises, kolmandas ja neljandas taandes sätestatud piirmäärasid võib soetamise ajal mitte arvestada, kui võlakirjade või rahaturuinstrumentide kogumaksumust või emiteeritavate väärtpaberite puhasmaksumust ei saa sellel ajal välja arvutada.”

17. Artikli 25 lõike 3 punktidesse a, b ja c lisatakse sõnade “vabalt kaubeldavate väärtpaberite” järele sõnad “ja rahaturuinstrumentide”.

18. Artikli 25 lõike 3 punkt e asendatakse järgmisega:

“e) investeerimisühingule või investeerimisühingutele kuuluvate selliste tütarettevõtjate aktsiate suhtes, mille ain-saks tegevusalaks on osakuomanike taotlusel osakute tagasiostmisega seotud valitsemis-, nõustamis- või turundustegevus üksnes investeerimisühingu või investeerimisühingute nimel oma asukohariigis.”

19. Artikli 26 lõige 1 asendatakse järgmisega:

“1. Käesolevas jaos sätestatud piirmäärasid ei pea avatud investeerimisfondid (UCITS) järgima oma vara hulka kuuluvate vabalt kaubeldavate väärtpaberite või rahaturuinstrumentidega seotud märkimisõiguse rakendamise puhul.

Riskihajutamise põhimõtte järgimist tagades võivad liikmesriigid lubada hiljuti tegevusloa saanud avatud investeerimisfondidel (UCITS) kuue kuu jooksul alates tegevusloa väljastamise kuupäevast kõrvale kalduda artiklitest 22, 22a, 23 ja 24.”

Artikkel 2

20. Artikli 41 lõige 2 asendatakse järgmisega:

“2. Lõige 1 ei takista neil ettevõtjatel omandada artikli 19 lõike 1 punktides e, g ja h nimetatud vabalt kaubeldavaid väärtpabereid, rahaturuinstrumente või muid finantsinstrumente, mis on täielikult välja maksmata.”

21. Artikkel 42 asendatakse järgmisega:

“Artikkel 42

Vabalt kaubeldavate väärtpaberite, rahaturuinstrumentide või muude artikli 19 lõike 1 punktides e, g ja h nimetatud finantsinstrumentide katteta müüki ei tohi teostada:

- investeerimisühing,
- avatud investeerimisfondi (*unit trust*) nimel tegutsev fondivalitseja või depoopank.”

22. Artikli 53 järele lisatakse järgmine artikkel:

“Artikkel 53a

1. Lisaks artikli 53 lõikes 1 sätestatud funktsioonidele võib kontaktkomitee kokku tulla ka regulatiivkomiteena otsuse 1999/468/EMÜ (*) artikli 5 tähenduses, et abistada komisjoni seoses tehniliste muudatustega, mis tehakse käesolevasse direktiivi järgmistes valdkondades:

- määratluste selgitamine käesoleva direktiivi ühtse kohaldamise tagamiseks kogu ühenduses
- terminite ühtlustamine ja määratluste vormistamine kooskõlas hilisemate avatud investeerimisfondide (UCITS) ja nendega seotud küsimusi reguleerivate aktidega.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7, võttes arvesse selle artiklis 8 sätestatut.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtajaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

1. Hiljemalt 13. veebruariks 2005 saadab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande muudetud direktiivi 85/611/EMÜ kohaldamise kohta ning vajaduse korral muudatusettepanekud. Eelkõige käsitletakse aruandes järgmist:

- a) analüüsitakse avatud investeerimisfondide (UCITS) ühisturu süvendamise ja laiendamise võimalusi, pidades silmas eelkõige avatud investeerimisfondide (UCITS) piiriülest turustust (sh kolmandate poolte vara), fondivalitsejate tegevusloa toimimist, lihtsustatud emissiooniprospetsi toimimist teavitus- ja turustusvahendina, abitegevusalade ulatust ning võimalusi parandada järelevalveasutuste koostööd käesoleva direktiivi ühetaluseks tõlgendamiseks ja kohaldamiseks;
- b) vaadatakse läbi direktiivi reguleerimisala eri tüüpi toodete kontekstis (nt institutsionaalsed fondid, kinnisvarafondid, “master-feeder” (investeerimis)fondid ja riskihajutamised); uuring peaks eelkõige keskenduma nimetatud fondide turu suurusele, võimaluse korral nende fondide tegevuse reguleerimisele liikmesriikides ning hinnangule, kas on vaja neid fonde ka edaspidi ühtlustada;
- c) hinnatakse fondide korraldust, sealhulgas delegeerimiseeskirju ja -tavasid ning suhteid fondivalitseja ja depoopanga vahel;
- d) vaadatakse läbi avatud investeerimisfondide (UCITS) investeerimiseeskirjad, nt tuletisinstrumentide kasutamine ning väärt-paberitega seotud muude instrumentide ja võtete kasutamine, indeksifonde käsitlevad sätted, rahaturuinstrumente ja hoiuseid käsitlevad sätted, teistesse investeerimisfondidesse investeerivate fondide investeringuid käsitlevad sätted ning mitmesugused investeerimispiirangud;
- e) analüüsitakse fondivalitsejate valitsetavate fondide ning “isejuhitavate” investeerimisühingute vahelise konkurentsi olukorda.

Aruande ettevalmistamisel konsulteerib komisjon võimalikult palju asjaomaste majandusharude, tarbijarühmade ja järelevalveasutustega.

2. Liikmesriigid võivad käesoleva direktiivi rakendamise kuupäeval olemasolevatele avatud investeerimisfondidele (UCITS) anda uute siseriiklike õigusnormide täitmiseks aega kuni 60 kuud alates kõnealusest kuupäevast.

Artikkel 3

Liikmesriigid võtavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid vastu hiljemalt 13. augustil 2003. Liikmesriigid teatavad nendest viivitamata komisjonile.

Nad rakendavad neid meetmeid hiljemalt alates 13. veebruarist 2004.

(*) EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.”

Kui liikmesriigid võtavad need õigusnormid vastu, lisavad nad nendesse või nende ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

Artikkel 4

Käesolev direktiiv jõustub Euroopa Ühenduste Teatajas avaldamise päeval.

Artikkel 5

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 21. jaanuar 2002

Euroopa Parlamendi nimel

president

P. COX

Nõukogu nimel

eesistuja

M. ARIAS CAÑETE